

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Benedicti Ariæ Montani Hispalensis Poemata

In Qvatvor Tomos Distincta

Humanæ salutis Monumenta, & Odæ variæ

Arias Montano, Benito

Antverpiæ, 1589

In Amos Carmen ex voto.

urn:nbn:de:hbz:466:1-44973

Discernit, omnes præuidet eminus
 Causas, & omne id quod paret impiis.
 Diuina vis, quæ misceantur
 Pocula gentibus ebibenda.
 Non regna fluxæ continuant opes,
 Non cura, duri militis aut labor.
 Immensus argentive aceruus,
 Nec populi numero carentes:
 Sed mens probati consilij potens,
 Et vita puris prædita moribus,
 Legumque sacrorumque cura,
 Auxilioque Deus benigno.
 Namque ille summo præcipites grada
 Vindex tyrannos fulmine deicit,
 Sedesque deturbat superbas,
 Et Stygiis tenebris recondit:
 Præfens vel imo sumere de loco
 Cui credat altè sceptrâ nitentia,
 Muti ducem armenti gregisque
 Tollere nobilibus triumphis.
 Hic regna tandem, hic perpetuum decus,
 Hic hic beatis imperiis frui,
 Hic pace gaudere, & quietas
 Diuitias datur obtinere;
 Si quis minister dicitur impiger
 Seruire ritè numinis in domo
 Charus Deo, & dignus deserto
 Iudicio superûm probari.

In Amos Carmen ex voto.

Consuetis iuuat & modis,
 Et mixto fidibus carmine reddere
 Votiuum superis sacrum:
 Quale & Iesiadæ barbitos aurea
 Bethlehemi sonuit iugis,
 Permulcens numeris pectora dulcibus,
 Placans & patrium Deum,
 Atque in vota magis vocibus aduocans,
 Quàm si quotquot eunt dies,
 Cultros aut vituli sanguine bimuli,
 Aut centum imbueret capris,
 Aris multa ferens thura calentibus:

Nam

Nam m
 (Qu
 Spes va
 Arre
 Humana
 Dedi
 Arcanum
 Mira
 Quò ge
 Quæ
 Vt nulli
 Diui
 Quicquid
 Iras
 Aut latè
 Quæ
 Namque
 Et le
 Pœnæ p
 Quod
 Vel dam
 Vel f
 O quisq
 Occur
 Instantes
 Auste
 Et fatali
 Luxur
 Refrener
 Exsti
 Conserua
 Exura
 Nequicq
 Magi
 Frustra t
 Culp
 Angustæ
 Obf
 Aucta v
 Euell
 Et vite
 Duxiff

Nam me per nemus auium
 (Qua non ire leuis cura, metus, neque
 Spes vanæ aut humiles queant)
 Atreptum fateor, menteque in æthera,
 Humana immemorem vicis,
 Deductum, sacra tum consilia & Dei
 Arcanum generi pio
 Mirandum memori pectore discere:
 Quò gentem doceam meam
 Quæ magnis fuerant prodita vatibus,
 Vt nullum aut hominum genus
 Diuinos oculos, nec, latet impium,
 Quicquid concipitur, nefas;
 Iras vt valeat fallere vindices,
 Aut latè validam manum
 Quæ montes premit, & quæ mare concutit:
 Namque id fortius incitat,
 Et lentum grauius sollicitat gradum
 Pœnæ præcipitis scelus,
 Quod quis vel dubio composuit dolo,
 Vel damno nocuus graui,
 Vel si fraude mala fratribus inuidet.
 O quisquis volet arduis
 Occurrisse malis, tollere & vrbibus
 Instantes & agris minas,
 Austera vt manibus Iudicis auferat
 Et fatalia fulmina,
 Luxum & femineam fortiter & citò
 Refrenet petulantiam,
 Exstinctæ & studeat reliquias breuis
 Conseruare modestiæ,
 Exuratque mali semina publici.
 Nequicquam querimur grauem
 Magnas inter opes pauperiem pati.
 Frustra tempora seculi
 Culpantur, pretiis omnia maximis
 Angustæ nimium rei
 Obstare. hæc propriis insita moribus,
 Ausa vsu nimis improbo
 Euellenda prius, si volumus novos
 Et vite faciles dies
 Duxisse, ac placidis viuere commodis.

G

Nam

88 B. ARIAE MONTANI

Nam summus pater omnium
 Maiora indomitis & cupidis parat
 Pœnæ pondera gentibus,
 Postquam veridicis vocibus excite
 Rectas ire negant vias,
 Et turpis studij insistere callibus,
 Spreto numine, gestiunt:
 Dum per fasque nefas femineos petunt
 (Nec moris pudet improbi)
 Luxus, molliem atque imperium pati.
 Heu heu quantus adeit viro
 Vxorique dolor, vincula, carceres
 Ferre, & seruitium graue,
 Infuetumque humeris pondus inertibus!
 Hinc pestis misera, & faues,
 Hostilisque manus, ensis & igneus
 Instans moribus impetus,
 Et quidquid patimur vindice numine:
 Sed tu desine mollibus
 Humanum scelus & facta nocentium,
 O mens carminibus sequi.
 Quin sacri potiùs munera spiritus
 Aeternumque Dei decus,
 Atque optanda viris præmia fortibus
 Pergis dulcisono dicere carmine?
 O mundi decus & maxima cœlitum
 Sanctorumque beata spes,
 Aeternique etiam consilij potens,
 Et qui cuncta foues amor,
 Terras qui recreas, qui mare temperas,
 Motu & flumina dirigis,
 Qui vitam liquidis fontibus efficis:
 Afflictis hominum potes
 Tu rebus requiem reddere, & efferos
 Mores vertere mitibus.
 Te gens cara tibi iam meritis patrum
 Iacobi genus optimi:
 (Sed nunc ob scelus & dura rebellium
 Olin crimina mentium,
 Diris acta modis, sordida, & omnibus
 Iam dudum excita casibus)
 Expertura bonum denique & infimis

Promentem

Promer
 Nun
 Cantab
 Eua
 Ergo &
 Nun
 Plenum
 Nil
 Sed ve
 Quo
 Pastorū
 Ind
 Et spe
 Et c
 Per br
 Cer

QVI
 D
 Laur

Vnus e
 Vatum
 De

Hinc i
 Ac me
 Indu

Aut n
 Orbem
 Lege

Sed ge
 Situxi
 Ten

Christi
 Vilis p
 Ius

Promentem è tenebris ducem
 Numen perpetuis carminibus tuum
 Cantabit pede libero,
 Euasique iugi ac seruitij memor.
 Ergo & me bonus ac potens
 Nunc iam casta precor per tua sacra feres,
 Plenum numinis ac tui
 Nil mortale sinas aut sapere aut loqui,
 Sed vel qualia Thecois
 Quondam saltibus, aut montibus Ephratae
 Pastorumque animos rudes,
 Indoctumque virum pedus agrestium,
 Et spectanda bonus dabas,
 Et dicenda nouis credita sensibus,
 Per brutas quoque belluas,
 Certum consilium (cum placet) exprimis.

IN ABDIAM PROPHETAM

Carmen ex voto.

Qui nuper amplis nobilis & placens
 Donis, seueri laudeque iudicis,
 Lauro & noua primaque felix
 Hesperiae in populis nitebam:
 Vnus quod inter nomina plurium
 Vatum, Fenarus quos recreat pater,
 De more festos & dies, &
 Sacra canens melius placerem.
 Hinc iam virenti fronde superbiens
 Ac mentem honesto nomine principem
 Indutus, aut reges parabam.
 Ponere belligeros, ducesque;
 Aut nuper adiectum imperiis nouum
 Orbem, vias & perdomito mari,
 Leges, iugum latum & catenas.
 Caesaris auspicio potentis
 Sed gestientem grandia maximis
 Stuxisse rerum versibus & modis
 Tentata nullis ac poetis
 Lintre noua vada permeare.
 Christus iacentem me, luminis & noui
 Vitis pauentem corripuit vocans,
 Iussitque terrenis relictis
 Quærere praemia sanctiora.

G 2

Et dextera